4524 ـ مۇسۇلمانلارنىڭ مەبۇدى (ئىبادەت قىلىنغۇچى) كىم

سۇئال

مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

ئى قىزچاق ، سۇئالىڭىزغا جاۋاپ بىرىشتىن بۇرۇن ، بىز سىزنىڭ يېشىڭىزنىڭ كىچىك تۇرۇپ ئىسلام دىنىغا قىزىققانلىقىڭىزغا تەشەككۈر ئېيتىمىز .بۇ سۇئال ئارقىلىق ، ئاللاھ سىزگە كاتتا بەخت تېپىشىڭىزغا ئىشىك ئاچسۇن . ھەمدە سىز ئويلىمىغان يەردىن سىزگە توغرا يولنى يازسۇن . ئاللاھ (مەنىسى: ھەقىقى ئىلاھ) قۇرئاندا(ئىسلام دىنىنىڭ ئىلاھى كىتابى) مۇنداق دىگەن :

بۇ ئاللاھنىڭ توغرا يولى . ئۇنىڭ بىلەن بەندىلىرىدىن خالىغان كىشىنى توغرىغا يېتەكلەيدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 88]

ئاللاھ كىمنى توغرىغا يېتەكلىمەكچى بولسا ، ئاللاھ ئۇنىڭ قەلبىنى ئىسلامغا ئېچىۋىتىدۇ . [ئەنئام(چاھارپايلار): 125]

بۇ : مۇسۇلمانلار كىمگە ئىبادەت قىلىدۇ ؟ دىگەن كاتتا سۇئالغا كەلسەك ، ئۇنىڭ جاۋابى ئىسلام دىنىنىڭ كىتابى ئۇلۇغ قۇرئاندا ۋە پەرۋەردىگارىدىن ۋەھيى (ئىلھام) كىلىدىغان ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەدنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆزلىرىدە تېپىلىدۇ .

ئاللاھ مۇنداق دىگەن : ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن . مەدھىيە ۋە تەشەككۈرلەر دۇنيالار (ئاللاھتىن باشقا مەۋجۇداتلار) نىڭ پەرۋەردىگارى ئاللاھقا بولسۇن . ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان . قىيامەت كۈنىنىڭ خوجايىنى . ساڭىلا ئىبادەت قىلىمىز ۋە سەندىنلا ياردەم سورايمىز . [فاتىھە(باشلىنىش) : 1–5]

ظع ظعنسانلار!تەقۋادارلاردعن بولۇشۇڭلارظحىن،سعلةرنع ۋة سعلةردعن بۇرۇنقعلار(يةنع ظأتكةنكع ظىممةتلةر)نع ياراتقان صةرۋةردعضارعڭلارغا ظعبادةت قعلعڭلار .

[بەقەرە(ئىنەك) : 21]

ظةنة شۇ الله سعلةرنعث صةرۋةردعضارعڭلاردۇر،الله دعن باشقا هئح مةبۇد(بةرهةق)يوقتۇر،ظۇ هةممة نةرسعنع ياراتقۇحعدۇر،ظۇنعثغا ظعبادةت قعلعڭلار ظۇ هةر نةرسعضة هامعيدۇر . [ئەنئام(چاھارپايلار): 102]

صةرۋةردعضارعث صةقةت ظۇنعث ظأزعضعلا ظعبادةت قعلعشعڭلارنع ۋة ئاتا ـ ظاناڭلارغا ياخشعلعق قعلعشعڭلارنع تةۋسعية قعلدع، ظۇلارنعث بعرع، يا ظعككعلعسع سئنعث قول ظاستعڭدا بولۇص ياشعنعص قالسا، ظۇلارغا ظوهوي دئمعضعن يةنع مالاللعقنع بعلدۈرعدعغان شۇنحعلعك سأزنعمۇ قعلمعغعن)، ظۇلارنع دشكةلعمعضعن، ظۇلارغا هۆرمةت بعلةن يۇمشاق سأز قعلغعن . [ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش): 23]

مۇسۇلمانلار بارلىق پەيغەمبەرلەر ئىبادەت قىلغان ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ : « يەظقذب جان ظىزىۋاتقان ۋاقتعدا سعلەر يئنعدا بارمعدعثلار؟شذ حاغدا يەظقذب ظوغذللعرعدعن:مەن ظألضەندعن كئيعن سعلەر كعمضة ظعبادەت قعلعسعلەر؟دەص سورعدع.ظذلار:سئنعث ظعلاهعث ۋە ظاتاـ بوۋعلعرعث ظعبراهعم،ظعسماظعل،ظعسهاقلارنعث ظعلاهع بولغان بعر الله غا ظعبادەت قعلعمعز،بعز ظذنعثغا ظعتاظەت قعلغذحعمعزدئدع .»

[بەقەرە(ئىنەك) : 133]

مۇسۇلمانلار ئاللاھقا ئىبادەت قىلىدۇ ھەمدە باشقا ھەرخىل دىنلارغا ئەگەشكۈچىلەرنى بىر ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرىدۇ .

ئاللاھ ئېيتقاندەك : ظع ظەهلع كعتاب!(يەنع يەهذدعيلار ۋە ناسارالار) صەققەت الله غعلا ظعبادەت قعلعش،الله غا هئح نەرسعنع شئرعك كەلتىرمەسلعك،الله نع قويذص بعرـ بعرعمعزنع خذدا قعلعۋالماسلعقتعك هەممعمعزضة ظورتاق بولغان بعر سأزضة(يەنع بعر خعل ظةقعدعضة) ظةمەل قعلايلع دئضعن،ظةضەر ظذلاريىز ظأرسة(يەنع بذنع قوبذل قعلمعسا): (ظع يەهذدعيلار ۋە ناسارالار جاماظەسع!)بعزنعث مذسذلمان ظعكەنلعكعمعزضة ضذۋاه بولذثلار .

[ئال ئىمران(ئىمران ئائىلىسى) : 64]

ئاللاھ بولسا نۇھ پەيغەمبەر خەلقىنى ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان بىردىنبىر ئىلاھ . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : « شەك شىبھىسىزكى، نذهنع ظأز قەۋمعضة صەيغەمبەر قعلعص ظةۋەتتذق،ظذ: ظع قەۋمعم! الله غا ظعبادەت قعلعثلار،سعلەرضة الله دعن باشقا مەبذد (بەرهەق) يوقتذر، مەن هەققعقەتەن سعلەرنعث بىيىك كىننعث (يەنع قعيامەت كىنعنعث)ظازابعغا قئلعشعثلاردعن قورقعمەن دئدع .» [ئەئىراف(ئىگىزلىك): 59]

ئاللاھ بولسا مەسىيھ(ئەيسا) يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشقا چاقىرغان ئىلاھ . ئاللاھ ئېيتقاندەك : « شىبھىسىزكى،الله مەريەمنعث ظوغلع ئەيسادذر،دئضىحعلەر كاصعر بولدع،ئەيسا: ظع بەنع ظعسراظعل!مئنعث صەرۋەردعضارعم ۋە سعلەرنعث صەرۋەردعضارعثلار بولغان الله غا ظعبادەت قعلعثلار،كعمكع الله غا شئرعك كەلتىرعدعكەن (يەنع الله دعن غەيرعيضة ظعلاه دەص ظئتعقاد قعلعدعكەن)،الله ظذنعثغا جەننەتنع هارام قعلعدذ،ظذنعث جايع دوزاخ بولعدذ،زالعملار غا هئحبعر مەدەتكار(يەنع الله نعث ظازابعدعن قذتذلدذرغذحع)بولمايدذ دئدع .» [مائىدە(داستىخان) : 72]

« ظأز ۋاقتعدا الله ظئيتتع: ظع مەريەم ظوغلع ئەيسا ! سەن كعشعلەرضة،الله نع قويذص مەن بعلەن ظانامنع ظعككع ظعلاه قعلعۋئلعثلار،دئدعثمذ؟ ئەيسا ظئيتتع: (رەببعم!)شەنعثضة لايعق ظةمەس نەرسعلەردعن سئنع صاك دەص ظئتعقاد قعلعمەنكع،ماثا ظئيتعشقا تئضعشلعك بولمعغان سأزلەرنع مەن ظئيتمايمەن،ظةضەر مەن بذ سأزنع ظئيتقان بولسام،ظذنع سەن حوقذم بعلعسەن(يەنع مئنعث ظذنداق دئمعضەنلعكعم ساڭا مەلذملذق).سەن مئنعث زاتعمدعكعنع بعلعسەن،مەن سئنعث زاتعثدعكعنع بعلمەيمەن،غەيبلەرنع ناهايعتع ظوبدان بعلعسەن.مەن ظذلارغا صەققەت سەن مئنع ظئيتعشقا بذيرذغان سأزنع،يەنع مئنعث صەرۋەردعضارعم ۋە سعلەرنعث صەرۋەردعضارعثلار بولغان الله غا ظعبادەت قعلعثلار،دئدعم.مەن ظذلارنعث ظارعسعدا بولغان مذددەتتە،ظذلارنعث ظةمەللعرعنع كأزعتعص تذرغان ظعدعم،مئنع قەبزع روه قعلعغعنعثدعن كئيعن،ظذلارنعث ظةمەللعرعنع سەن كأزعتعص تذرغان ظعدعث،سەن هەممة نەرسعدعن خەۋەرداسەن . [مائىدە(داستىخان) : 116-117]

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇسا بىلەن سۆزلەشكەندە ، ئۇنىڭغا مۇنداق دېگەن : مەن ھەقىقەتەن(ظعبادةتكە لايعق)الله دنرمەن،مەندعن باشقا ھئچ مةبئد(بةرھةق)يوق،(يالغىز)ماڭا ظعبادةت قعلغعن،مئنع زعكرع قعلعش ظئحىن ناماز ظوقۇغعن . [تاھا : 14]

ھەمدە ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە تۆۋەندىكىلەرنى بۇيرىدى: « ظئيتقعنكع، ظع ظعنسانلار!ظةضةر سعلةر مئنعث دعنعمدعن ضذمانلعنعدعغان بولساڭلار،سعلةرنعث الله نع قويۇپ حوقۇنۇۋاتقان بذتلعرعثلارغا مةن حوقۇنمايمەن،لئكعن مةن سعلةرنع قةبزع روھ قعلعدعغان الله غا ظعبادةت قعلعمةن،مةن مأمعنلةردعن بولذشقا بذيرذلدذم

[يۇنۇس : 104]

ئۇ پەقەت بىرلا . پەرشتىلەر ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن غەيرىيگە ئىبادەت قىلمايدۇ . ئاللاھ ئېيتقاندەك :

ظاسمانلاردعكع ۋة زئمعندعكعلةرنعث ھةممعسع اللةنعث ظعلكعدعدذر، اللةنعث دةرضاھعدعكعلةر (يةنع صةرعشتعلةر) اللةنعث ظعبادعتعدعن تةكةببذرلذق قعلعص باش تارتمايدۇ ۋة ھئرعصمۇ قالمايدۇ .

[ئەنبىيا(پەيغەمبەرلەر) : 19]

ئاللاھتىن باشقا ھەرقانداق ئىلاھ (ئىبادەت قىلىنغۇچى) پايدا يەتكۈزەلمەيدۇ ، زىيانمۇ يەتكۈزەلمەيدۇ . يارىتالمايدۇ ۋە رىزىق بىرەلمەيدۇ .ئاللاھ مۇنداق دېگەن : سعلةر الله دعن باشقا سعلةرضة صايدا ـ زعيان يةتكىزىشكة قادعر بولالمايدعغان نةرسعلةرضة حوقۇنامسعلةر؟ دئضعن.الله بولسا(سأزىثلارنع)ظاثلاص تذرغذحعدذر، (ظةھۋالعثلارنع)بعلعص تذرغذحعدذر .» [مائىدە(داستىخان) : 76]

سعلةر الله نع قويۇپ بذتلارغعلا ظعبادةت قعلعسعلةر)بذتلارنع ظأز قوللذثلار بعلةن ياسعۋالعسعلةر،بذتلارنعث قولعدعن صايدا ـ زعيان كةلمةيدذ)ۋة يالغاننعلا طويۇدذرعسعلةر،سعلةرنعث الله نع قويۇپ حوقۇنۇۋاتقعنعثلار)يةنع بذتلار)سعلةرضة رعزعق بئرعشكة قادعر ظةمةس،رعزعقنع الله نعث دةرضاھعدعن تةلةص قعلعثلار)رعزعق بئرعشكة صةقةت الله نعث ظأزع قادعردذر)،الله غا ظعبادةت قعلعثلار ۋة ظذنعثغا شىكىر قعلعثلار،الله نعث دةرضاھعغا قايتذرذلعسعلةر. [ئەنكەبۇت(ئۆمۈچۈك) : 17]

بۇ جاۋاپتىن كېيىن ،مەزكۇر تېمىنى تۆۋەندىكى: نىمىشقا شېرىكى يوق بىرلا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىمىز ؟ دېگەن سۇئال بىلەن تولۇقلىماقچىمىز . جاۋاپ :

بىرىنچى : كائىناتتا ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىم ئىبادەتكە لايىق ئەمەس . چۈنكى ، ئۇ بولسا ياراتقۇچى ، رىزىق بەرگۈچى . ئۇ كائىناتنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈرگەن ھەمدە بىزگە نۇرغۇن نېئمەتلەرنى ئاتا قىلغان . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : « ظاسمانلاردعكع ، زئمعندعكع ھةمدذسانا،كةح ۋة صئشعن ۋاقعتلعرعدعكع ھةمدذسانانعث ھةممعسع الله غا خاستذر18.الله جانسعز نةرسعلةردعن جانلعق نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،جانلعق نةرسعلةردعن جانسعز نةرسعلةرنع حعقعرعدذ،ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرعدذ)يةنع قذرغاق زئمعننع ظأسىملىكلةر بعلةن كأكةرتعدذ)،سعلةرمذ مذشذنداق تعرعلدىرىلعسعلةر19.الله نعث سعلةرنع تذصراقتعن ياراتقانلعقع،ظاندعن سعلةرنعث ظعنسان بولذص زئمعندا تارعلعص يىرىشىثلار الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر20.ظايالللار بعلةن ظذنسع – ظىلىصةت ظئلعشعثلار ظىحىن)الله نعث ظذلارنع سعلةرنعث ظأز تعصعثلاردعن ياراتقانلعقع،ظاراثلاردا)يةنع ظةر – خوتذن ظارعسعدا)مئھر – مذھةببةت

ظورناتقانلعق الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،صعكعر يىرضىزعدعغان قةؤم ظىحىن،شةك ـ شىبهعسعزكع،بذنعثدا نذرغذن ظعبرةتلةر بار21.الله نعث ظاسمانلارنع،زئمعننع

ياراتقانلعقع،تعللعرعثلارنعث،رةثضعلعرعثلارنعث خعلمذخعل بولذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع

كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،بذنعثدا بعلعملعك كعشعلةر ظىحىن هةقعقةتةن نذرغذن ظالامةتلةر بار22.سعلةرنعث

كئحعسعع ؤة كىندىزع ظذخلعشعثلار،)كىندىزع)الله نعث مةرهةمعتعدعن)رعزعق)تةلةص قعلعص)هةرعكةتلعنعشعثلار)الله

نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،شةك – شىبهعسعزكع، بذنعثدا ظاثلايدعغان قةؤم ظىحىن

نذرغذن ظعبرةتلةر بار23.الله نعث سعلةرضة حاقماقنع قورقذنح ؤة ظىمعد قعلعص كأرسعتعشع،بذلذتتعن يامغذر

ياغدذرذص ظذنعث بعلةن ظألضةن زئمعننع تعرعلدىرىشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان) ظالامةتلعرعدعندذر،

حىشعنةلةيدعغان قةؤم ظىحىن بذنعثدا،شةك – شىبهعسعزكع،نذرغذن ظعبرةتلةر بار24.الله نعث ظاسمان زئمعننع ظأز

ظةمرع بعلةن)مذظةللةق)تذرغذزذشع الله نعث)كامالع قذدرعتعنع كأرسعتعدعغان)ظالامةتلعرعدعندذر،ظاندعن الله

)قةبرعلةردة كأمىلىص ياتقان)سعلةرنع يةر ظاستعدعن حاقعرسا،دةرهال حعقعسعلةر25.ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكع

هةممة الله نعثدذر)يةنع الله نعث مىلكعدذر،الله نعث مةخلذقاتعدذر ؤة الله نعث تةسةررذصع ظاستعدعدذر)،هةممة الله غا

بويسذنغذحعدذر26.مةخلذقاتنع دةسلةصتة)يوقتعن)بار قعلعدعغان،ظاندعن ظذنع)ظألضةندعن كئيعن)تعرعلدىرعدعغان الله

ظةنة شذددذر،ظذ)يةنع مةخلذقاتنع تعرعلدىرىش)الله غا)ظذنع دةسلةصتة يوقتعن بار قعلغانغا قارعغاندا)ظوثايدذر،ظاسمانلاردا

ؤة زئمعندا ظةث ظالعي سىصةت الله غا خاستذر،الله غالعبتذر،هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر .» [رؤم(رىم) :

17–27]

« ظاسمانلارنع ؤة زئمعننع ياراتقان،سعلةرضة بذلذتتعن يامغذر ياغدذرذص بةرضةن،ظذنعث بعلةن ضىزةل باغلارنع

يئتعشتىرىص بةرضةن كعم؟ظذ باغلارنعث دةرةخلعرعنع ظأستىرىش سعلةرنعث قولذثلاردعن كةلمةيدذ،الله دعن باشقا ظعلاه

بارمذ؟باشقا ظعلاه يوقتذر،ظذلار)هةقعقةتتعن)بذرذلذص كةتكةن قةؤمدذر60. زئمعننع)ظعنسانلارغا ؤة هايؤانلارغا)تذرالغذ

قعلغان،ظذنعث ترلىك تةرةصلعرعدة دةريالارنع ظاققذزغان،ظذنعث ظىستعدة)تةؤرةص كةتمةسلعكع ظىحىن)تاغلارنع

ظورناتقان،ظعككع دئثعز ظارعسعدا)يةنع تاتلعق سذ بعلةن شورلذق سذ ظارعسعدا ظارعلعشعص كةتمةسلعكع

ظىحىن)توساقلارنع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)باشقا ظعلاه يوق)ظذلار)يةنع مذشرعكلار)نعث تولعسع

بعلمةيدذ61. بئشعغا كىن حىشكةن ظادةم دذظا قعلسا)ظذنعث دذظاسعنع)ظعجابةت قعلعدعغان،ظذنعث بئشعغا كةلضةن

ظئغعرحعلعقنع كأتىرىؤئتعدعغان ؤة سعلةرنع زئمعننعث ظورذنباسارلعرع قعلغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟سعلةر

ظازغعنا ؤةز – نةسعهةت ظالعسعلةر62.قذرذقلذقنعث ؤة دئثعزنعث قاراثغذلذقلعرعدا سعلةرضة يول كأرسعتعص

بئرعدعغان،رةهمعتعدعن)يةنع يامغذر ياغدذرذص بئرعشتعن)ظعلضعرع شامالنع بعشارةت قعلعص ظةؤةتعدعغان

كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)الله ظذلارنعث شئرعك كةلتىرضةن نةرسعلعرعدعن

صاكتذر63.(ظعنسانني)دةسلةصتة خةلق ظةتكةن،ظاندعن ظذنع تعرعلدىرعدعغان كعم؟سعلةرضة ظاسماندعن ؤة زئمعندعن

رعزعق بئرعدعغان كعم؟الله دعن باشقا ظعلاه بارمذ؟)هئح ظعلاه يوقتذر)ظئيتقعنكع،)ظةضةر دةؤايعثلاردا)راستحعل

بولعدعغان بولساثلار،دةلعلعرعثلارنع كةلتربثلار 64.الله دعن بألةك ظاسمانلاردعكع ؤة زئمعندعكعلةر غةيبنع بعلمةيدذ،ظذلار)يةنع خالايعق(قاحان تعرعلعدعغانلعقلعرعنع بعلمةيدذ .» [نەمل(چۈمۈلىلەر) : 60–65]

ئاللاھتىن باشقا ئىبادەتكە لايىق بىرسى بارمۇ ؟

ئىككىنچى : ئاللاھ بىزنى پەقەت ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتقان . ئۇ مۇنداق دىگەن : مەن جىن ۋە ئىنسانلارنى پەقەت ماڭا ئىبادەت قىلىشقىلا ياراتتىم .

[زارىيات(سورىغۇچى شاماللار) : 56]

ئۈچۈنچى : قىيامەت كۈنى ئاللاھقا ھەقىقى ئىبادەت قىلغۇچىدىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . ئۆلگەندىن كىيىن ئاللاھ بەندىلەردىن ھساپ ئىلىش ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ ئىش–ئەمەللىرىگە قاراپ مۇكاپات ۋە جازا بىرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تىرىلدۈرىدۇ . ئۇ كۈندە پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغان كىشىلەردىن باشقا ھىچكىم نىجاتلىققا ئىرىشەلمەيدۇ . قالغان كىشىلەر دوزاخقا توپلىنىدۇ ، نىمىدىگەن ناچار ماكان ! . ئىسلام پەيغەمبىرى مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرپىلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ساھابىلىرى ئۇنىڭدىن : بىز قىيامەت كۈنى پەرۋەردىگارىمىزنى كۆرۈمىزمۇ ؟ دەپ سورىغاندا جاۋاپ بىرىپ مۇنداق دىگەن : ھاۋا ئوچۇق ئاسماندا قۇياش ۋە ئاينى كۆرەلىشىڭلاردىن شەكلىنەمسىلەر ؟ بىز : " ياق . " دىدۇق . ئۇ : ئۇنداقتا سىلەر ئۇ كۈندە پەرۋەردىگارىڭلارنى كۆرۈشتىن شەكلەنمەسلىكىڭلار كىرەك . سىلەر ئۇنى خۇددى ئۇ ئىككىسىنى كۆرگەندەك كۆرىسىلەر . دىدى . ئاندىن ئۇ : « بىر توۋلىغۇچى :" ھەر بىر خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىنىڭ قىشىغا بارسۇن . " دەپ توۋلايدۇ . شۇنىڭ بىلەن كرىستقا ئىباەدت قىلغۇچىلار كرىستلىرى بىلەن ماڭىدۇ . بۇتلارغا ئىبادەت قىلغۇچىلار بۇتلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ۋە باشقا ئىلاھلار ئىبادەت قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئىلاھلىرى بىلەن ماڭىدۇ . ئاخىرى ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار ھەمدە بىر نەچچە ئەھلى كىتاب(يەھۇدىي ۋە خرىستىئان) قىلىپ قالىدۇ . ئاندىن دوزاخ ئەكىلىنىدۇ ھەمدە خۇددى ئىزىتقۇدەك كۆرسىتىلىدۇ . يەھۇدىيلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى ئۇزەيرگە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاندىن خرىستىئانلارغا : " سىلەر نىمىگە ئىبادەت قىلاتتىڭلار ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " ئاللاھنىڭ ئوغلى مەسىيھكە ئىبادەت قىلاتتۇق ." دەيدۇ . ئۇلارغا : " يالغان ! ئاللاھنىڭ ئايالى ياكى بالىسى يوق . سىلەرگە نىمە كىرەك ؟ " دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىزگە ئۇسسۇزلۇق كىرەك . " دەيدۇ . ئۇلارغا : " ئىچىڭلار . " دىيىلىدۇ –دە دوزاخقا تاشلىنىدۇ . ئاخىرىدا ئۇ يەردە ياخشى(سالىھ) بولسۇن ، ياكى بۇزۇق(فاجىر) بولسۇن پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلغۇچىلار قالىدۇ . ئۇلارغا : " سىلەر نىمىنى كۈتىۋاتىسىلەر ؟ ھەممە كىشىلەر كىتىپ بولدى ." دىيىلىدۇ . ئۇلار : " بىز ئۇلاردىن ئايرىلىپ چىقتۇق . بىز بۈگۈن ئۇنىڭغا (ئاللاھقا) بەكمۇ مۇھتاج . بىز بىر توۋلىغۇچىنىڭ : ھەممە خەلق ئۆزلىرى ئىبادەت قىلغان نەرسىگە ئەگىشىشى كىرەك دەپ توۋلىغىنىنى ئاڭلىدۇق . شۇڭا بىز پەرۋەردىگارىمىزنى كۈتىۋاتىمىز . " دەيدۇ . ئۇ (پەيغەمبەر) : « ئاندىن جەببار(ئاللاھ) كىلىدۇ –دە ، ئۇ : مەن سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار . دەيدۇ . ئۇلار : " سەن بىزنىڭ پەرۋەردىگارىمىز . » دەيدۇ . بىراق پەيغەمبەرلەردىن باشقا ھىچكىم ئۇنىڭغا سۆز قىلالمايدۇ . ئاندىن بارلىق مۇئمىن ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ . » [بۇخارىي نەقىل

قىلغان ، 6886]

ھەمدە بۇ مۇئمىنلەر جەننەتنىڭ كىشىلىرى بولۇپ ، ئۇلارغا قورقۇنچ يوق ھەم قايغۇرۇشمۇ يوق . ھەمدە ئۇلار ئۇنىڭدا مەڭگۈ تۇرىدۇ .

بىز بۇ مەسىلىنىڭ ھازىر ئايدىڭلاشقان بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز . خۇلاسە گەپ : بىز پەقەت ئاللاھ دىگەندەكلا دىيەلەيمىز ،يەنى :

كىمكى توغرا يول تاپىدىكەن ، ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈن تاپىدۇ . كىمكى ئازىدىكەن ، ئۆزىنىڭ زىيىنى ئۈچۈن ئازىدۇ . . .]

ئىسرا(كېچىدە سەپەر قىلىش) : 15]

ئامانلىق توغرا يولغا ئەگەشكەنلەرگە بولسۇن .